

Aiphanes

synonyma: Curima, Marara, Tilmia

čeleď: Arecaceae

Roste v tropické Americe. Vytváří jediný kmen nebo trs. Povrch je jehlovitě trnitý. Listy jsou zpeřené, celokrajné nebo vykrojené, lístky úzce kopinaté až kosočtvercovité a řapíky trnité. Kvete jednopohlavnými květy se 6ti tyčinkami. Plodem je malá kulatá červená nebo oranžová peckovice obsahující 1 semeno.

Vyhovuje ji vlhká půda bohatá na živiny.

Aiphanes acaulis

oblasti: Kolumbie

Roste v Kolumbii. Kmeny jsou krátké a podzemní. Listy vyrůstají po 8 - 10ks, jsou obloukovité, dlouhé do 1,5m, zpeřené, tvořené 18 - 30 páry lístků, vlastní lístky čárkovité a řapík má délku 12,5 - 50cm. Květenstvím je vzpřímený klas délky 15 - 31cm na 12 - 88cm stonku, vlastní květy jsou růžovofialové, dlouhé 1,5 - 2,5mm, kališní lístky dlouhé 1 - 1,5mm, široké 2mm a korunní lístky dlouhé 1,5 - 2mm a široké 1 - 2mm. Plody nejsou známy.

Aiphanes bicornis

oblasti: Ekvádor

Roste v Ekvádoru.

Aiphanes buenaventurae

oblasti: Kolumbie

Roste v Kolumbii.

Aiphanes chiribogensis

oblasti: Ekvádor

Roste v Ekvádoru. Dorůstá výšky do 3m při průměru kmene 3 - 6cm. Kmen má černé trny o délce do 6cm. Listy vyrůstají po 5 - 9ks, jsou zpeřené, tvořené 12 - 17ti páry lístků, vlastní lístky jsou seskupené v až 3četných svazečcích a mají klínovitý tvar. Květenství tvoří narůžovělé až růžovofialové květy. Plody jsou červené, kulaté a v průměru mají 1 - 1,2cm.

Aiphanes deltoidea

oblasti: Kolumbie, Peru, SZ Brazílie

Roste v Kolumbii, Peru a Brazílii v trsech. Dorůstá výšky 0,1 - 2m při průměru kmene do 6cm. Na sobě má ploché až 6cm trny. Listy vyrůstají po 10 - 12ti ks, mají délku 3m, jsou zpeřené, tvořené 11 - 14ti páry lístků, vlastní lístky vyrůstají po 2 - 3četných svazečkách. Květenství obsahuje samčí oranžové květy i samičí nazelenalé. Plody jsou jedlé a sladké.

Aiphanes duquei

oblasti: Kolumbie

Roste v Kolumbii. Dorůstá výšky 4 - 5m při průměru kmene do 5cm. Povrch má černé až 15cm dlouhé trny. Listy vyrůstají po 8 - 9ks, jsou zpeřené, tvořené 25 - 35ti páry lístků, vlastní lístky jsou seskupené v 3 - 6tičetných svazečkách. Květenství má růžovofialové květy. Plod je kulatý, červený a má délku 0,9 - 1,2cm.

Aiphanes eggersii

oblasti: Ekvádor

Roste v Ekvádoru v až 10tičetných trsech. Dorůstá výšky 1 - 8m při průměru 7 - 8cm. Na povrchu kmene má šedočerné trny o délce až 10cm. Listy vyrůstají po 7 - 10ks, mají délku 1 - 1,5m, jsou zpeřené, tvořené 50 - 65ti páry lístků, vlastní lístky jsou seskupené v 4 - 10tičetných svazečkách. Květenství je béžové. Plody jsou kulaté, červené a v průměru mají 2cm.

Aiphanes erinacea

synonyma: Marara erinacea

oblasti: Ekvádor, Kolumbie

Roste v Kolumbii a Ekvádoru v až 15tičetných trsech. Dorůstá výšky 1,5 - 5m při průměru 2,5 - 5cm. Na povrchu kmene jsou černé trny o délce do 10cm. Listy vyrůstají po 3 - 8ks, řapíky mají žluté trny, čepel je zpeřená, tvořená 10 - 19ti páry lístků, vlastní lístky jsou 2 - 3četné. Květenství je dlouze stopkaté, samčí květy jsou růžové až fialové, uvnitř bílé. Plody jsou kulaté, tmavěčervené až černé a v průměru mají 7 - 8mm.

Vyhovuje jim rozptýlené světlo a vlhká půda s omezeným množstvím vápna.

Aiphanes gelatinosa

oblasti: Ekvádor, Kolumbie

Roste v Kolumbii a Ekvádoru v trsech. Dorůstá výšky 4 - 9m při průměru kmene 5,5 - 10cm a na povrchu má černé až 20cm dlouhé trny. Listy vyrůstají po 4 - 11ks, jsou zpeřené, tvořené 16 - 30ti páry lístků, vlastní lístky jsou čárkovité, seskupené do svazečků. Květenství tvoří bílé až béžové květy. Plody jsou kulaté, červené, na vrcholu černé, později celé černé a v průměru mají 1,5cm.

Aiphanes graminifolia

oblasti: Kolumbie

Roste v Kolumbii.

Aiphanes grandis

oblasti: Ekvádor

Roste v Ekvádoru. Dorůstá výšky 10 - 21m při průměru do 17cm. Povrch je v kroužcích černě trnitý. Listy vyrůstají po 7 - 10ti ks, mají délku do 3m, jsou zpeřené, vlastní lístky jsou seskupené do 5 - 8mičetných svazečků, jsou úzce kopinaté, dlouhé do 80cm, široké 8cm a na vrcholu rozeklané. Květenství je bílé, vyskytují se v něm samčí i samičí květy. Plody jsou kulaté, zelené, jemně černě trnité a v průměru mají 2 - 2,5cm.

Aiphanes hirsuta

synonyma: *A. fuscopubens*, *A. pachyclada*

oblasti: Ekvádor, Kolumbie, Kostarika, Panama

Roste v Kolumbii, Ekvádoru, Panamě a Kostarice v 2 - 20tičetných trsech. Dorůstá výšky 10 (i 20)m při průměru kmene 0,25 - 1m. Na povrchu kmene jsou v kroužcích černé trny. Listy vyrůstají po 4 - 8ks, jsou zpeřené, tvořené 9 - 40ti páry lístků, vlastní lístky jsou seskupené do svazečků, jsou čárkovité až klínovité. Květenství je jemně trnitě ochlupené. Plody jsou kulovité, červené (i růžovofialové či bílé) a v průměru mají 0,7 - 2cm.

Aiphanes horrida

synonyma: *A. aculeata*, *A. caryotifolia*, *A. elegans*, *A. ernestii*, *A. killipii*, *A. orinocensis*, *A. praemorsa*, *A. truncata*, *Bactris praemorsa*, *Caryota horrida*, *Euterpe aculeata*, *Marara aculeata*, *Marara bicuspidata*, *Marara caryotifolia*, *Martinezia aculeata*, *Martinezia aiphanes*, *Martinezia caryotifolia*, *Martinezia elegans*, *Martinezia ernestii*, *Martinezia killipii*, *Martinezia truncata*, *Tilmia caryotifolia*

oblasti: Bolívie, Karibik, Kolumbie, Peru, SZ Brazílie, Venezuela, Z Brazílie

Roste na Trinidadu, Kolumbii, Venezuele, Peru, Brazílii a Bolívii. Dorůstá výšky 3 - 12m při průměru kmene 6 - 15cm. Povrch kmene má černé 3,5cm trny. Listy vyrůstají po 10 - 15ti ks, řapíky jsou temně trnité, čepel má délku 1,5 - 2,4m, je zpeřená, tvořená 25 - 40ti páry lístků, vlastní lístky jsou asymetricky seskupené ve svazečcích, mají nepravidelně 3úhlý tvar, na konci rozšířený, jsou zelené, lesklé a na spodní straně světlejší a našedlé. Květenství je přvislé, obloukovité, obsahuje samčí i samičí květy v barvě bleděžluté. Plody jsou kulovité, červené (i oranžové či bílé) a v průměru mají 1 - 2,3cm.

Růst je rychlý. Vyhovuje jim rozptýlené světlo a vlhká půda bohatá na živiny.

Aiphanes leiostachys

oblasti: Kolumbie

Roste v Kolumbii v až 10tičetných trsech. Dorůstá výšky 3,5 - 5m při průměru kmene 3cm. Listy

vyrůstají po 11ks, jsou zpeřené, tvořené 17 - 20 páry lístků, vlastní lístky jsou seskupené do 2 - 4četných svazečků. Samčí květy jsou narůžovofialové.

Aiphanes lindeniana

synonyma: *A. concinna*, *Martinezia lindeniana*

oblasti: Kolumbie

Roste v Kolumbii v až 10tičetných trsech (i samostatně). Dorůstá výšky 1,6 - 7m při průměru 3 - 10cm. Na kmeni jsou černé trny o délce až 10cm. Listy vyrůstají po 4 - 10ks, jsou zpeřené, tvořené 18 - 45ti páry lístků, vlastní lístky jsou seskupené do 2 - 7mičetných svazečků, jsou čárkovité až klínovité. Květenství tvoří bílé až fialové květy. Plody jsou kulaté, červené až oranžové a v průměru mají 1,5cm.

Vyhovuje jim horko, dokáže růst i ve vápenité a suché půdě.

Aiphanes linearis

synonyma: *A. echinocarpa*

oblasti: Kolumbie

Roste v Kolumbii v 5 - 15tičetných trsech. Dorůstá výšky 4 - 12m při průměru kmene do 12cm. Na povrchu jsou až 35cm dlouhé černé trny. Listy vyrůstají po 5 - 9ks, mají délku 2,4m, jsou zpeřené, tvořené 35 - 48 páry lístků, vlastní lístky jsou dlouhé 60cm, klínovité, na konci rozeklané, seskupené po 2 - 9ks. Samčí květy jsou fialové. Plody jsou kulaté až kuželovité, trnité, dlouhé 2,2 - 4,5cm a široké 1,8 - 3,5cm.

Aiphanes macroloba

synonyma: *A. chocoensis*, *A. monostachys*

oblasti: Ekvádor, Kolumbie

Roste v Kolumbii a Ekvádoru v 1 - 3četných trsech. Dorůstá výšky do 2m při průměru kmene 2 - 3cm. Kmen má na sobě řídké až 3cm dlouhé trny. Listy vyrůstají po 5 - 8ks anebo s 1 terminálním lístkem dlouhým až 83cm a 2 - 3mi bazálními lístky a na žebrech má měkké až 1cm dlouhé trny. Květenství je vzpřímené a klasnaté. Plody jsou červené nebo oranžové, eliptické, dlouhé do 1cm a v průměru mají 7mm.

Aiphanes minima

synonyma: *A. acanthophylla*, *A. corallina*, *A. erosa*, *A. luciana*, *A. vincentiana*, *Bactris acanthophylla*, *Bactris erosa*, *Bactris martineziiifolia*, *Bactris minima*, *Curima colophylla*, *Curima corallina*, *Martinezia acanthophylla*, *Martinezia corallina*, *Martinezia erosa*

oblasti: Dominikánská Republika, Portoriko

Roste na Portoriku a Dominikánské Republice. Dorůstá výšky do 4,5 (i 18)m při průměru kmene 6 - 20cm. Na kmínku se objevují vzdušné kořeny a 5 (i 6)cm černé trny v prstenci. Listy jsou dlouhé 2,4 - 3,6m, zpeřené, tvořené 18 - 34 páry lístků, vlastní lístky jsou čárkovité, dlouhé 15 - 25 (i 45)cm a jsou také řídké černě trnité. Květenství je dlouhé až 2m, tvořené až 300 bílými až béžovými

aromatickými květy Plody jsou lesklé, červené, kulovité, dlouhé 1,2 - 1,6cm, široké 1,4 - 1,7cm a olejnaté.

Aiphanes multiplex

oblasti: Kolumbie

Roste v Kolumbii.

Aiphanes parvifolia

oblasti: Kolumbie

Roste v Kolumbii. Dorůstá výšky 0,1 - 6m při průměru kmene 2,5 - 3cm. Kmen je velmi řídce černě trnitý. Listy vyrůstají po 4 - 10ks, jsou dlouhé do 1m, zpeřené, tvořené 5 - 16ti páry lístků v 2 - 3četných svazečcích. Plody jsou kulaté až eliptické, oranžové až červené, dlouhé 0,7 - 1cm.

Aiphanes pilaris

oblasti: Kolumbie

Roste v Kolumbii.

Aiphanes simplex

oblasti: Kolumbie

Roste v Kolumbii v až 20tičetných trsech. Dorůstá výšky 2 - 4m při průměru kmene 1 - 2cm. Na povrchu má řídké až 4cm dlouhé trny. Listy vyrůstají po 4 - 9ks, na vřetení a řapíku mají žluté trny, čepel je zpeřená, tvořená 9 - 16ti páry lístků a vlastní lístky jsou seskupené do 2 - 4četných svazečků. Květenství je klasnaté (i latnaté), samčí květy jsou z vnější strany růžovofialové. Plody jsou červené, kulaté a mají velikost 0,8 - 1cm.

Aiphanes spicata

oblasti: Peru

Roste v Peru. Kmeny jsou podzemní. Listy vyrůstají po 9 - 12ks, jsou zpeřené, tvořené 12 - 16ti páry lístků, vlastní lístky jsou seskupené po 2 - 4ks. Květenství je vzpřímené, klasnaté a samčí květy jsou žlutozelené. Plody nejsou známy.

Aiphanes stergiosii

oblasti: Venezuela

Roste ve Venezuele.

Aiphanes tessmannii

oblasti: Peru

Roste v Peru. Nevytváří kmen. Listy jsou eliptické, dlouhé 1,2m, zpeřené, tvořené 19 - 20ti páry lístků a řapíky jsou dlouhé 30cm a mají až 5cm dlouhé černé trny. Květenství tvoří klubíčka.

Aiphanes tricuspidata

oblasti: Ekvádor, Kolumbie

Roste v Kolumbii a Ekvádoru. Dorůstá výšky až 4,5m při průměru kmene 2,5 - 6cm. Listy vyrůstají po 8 - 10ks, jsou zpeřené, tvořené 11 - 14ti páry lístků, vlastní lístky jsou seskupené po 2ks. Plody jsou kulaté, hnědočervené a v průměru mají 7 - 9mm.

Aiphanes ulei

synonyma: A. schultzeana, Martinezia ulei

oblasti: Ekvádor, Kolumbie, Peru, SZ Brazílie

Roste v Kolumbii, Ekvádoru, Peru a Brazílii. Kmen je z větší části podzemní, má délku 1 - 6m, průměr 5cm a na povrchu má až 7cm dlouhé černé trny. Listy vyrůstají po 6 (i 15)ks, jsou zpeřené, tvořené 9 - 14ti páry lístků, vlastní lístky jsou seskupené do 2 - 3četných svazečků. Květenství je vzpřímené, dlouhé i více než 30cm,. Plody jsou kulaté a v průměru mají do 7mm.

Aiphanes verrucosa

oblasti: Ekvádor

Roste v Ekvádoru v až 6tičetných trsech. Dorůstá výšky 2 - 8m při průměru kmene 4 - 5cm. Na povrchu má až 8cm dlouhé trny. Listy vyrůstají po 3 - 5ks, jsou zpeřené, tvořené 58 - 70ti páry lístků, vlastní lístky jsou seskupené do 4 - 11tičetných svazečků. Plody jsou kulaté, zelenobílé a v průměru mají 3cm.

Aiphanes weberbaueri

synonyma: A. gracilis, A. tessmannii

oblasti: Ekvádor, Peru

Roste v Ekvádoru a Peru. Dorůstá výšky 1,5m. Kmeny jsou vystoupavé, tlusté 3,5 - 6cm a mají tmavěhnědé trny o délce až 6cm. Listy vyrůstají po 5 - 13ks, jsou zpeřené, tvořené 6 - 24 páry lístků, jsou dlouhé do 1m, mají až 4,5cm trny, vlastní lístky jsou dlouhé do 14 - 15cm a vrcholové bývají užší. Květenství je černě štětinaté a dlouhé 1,3m. Plody jsou kulaté, štětinaté, červené až růžovofialové a v průměru mají 0,7 - 1cm.

Další informace:

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=766>

<https://www.rostliny.net/>